

Verotukseen ehdotettavat muutokset HE 15/2017 vp

Valtiovarainvaliokunta 21.3.2017

Neuvotteleva virkamies Timo Annala

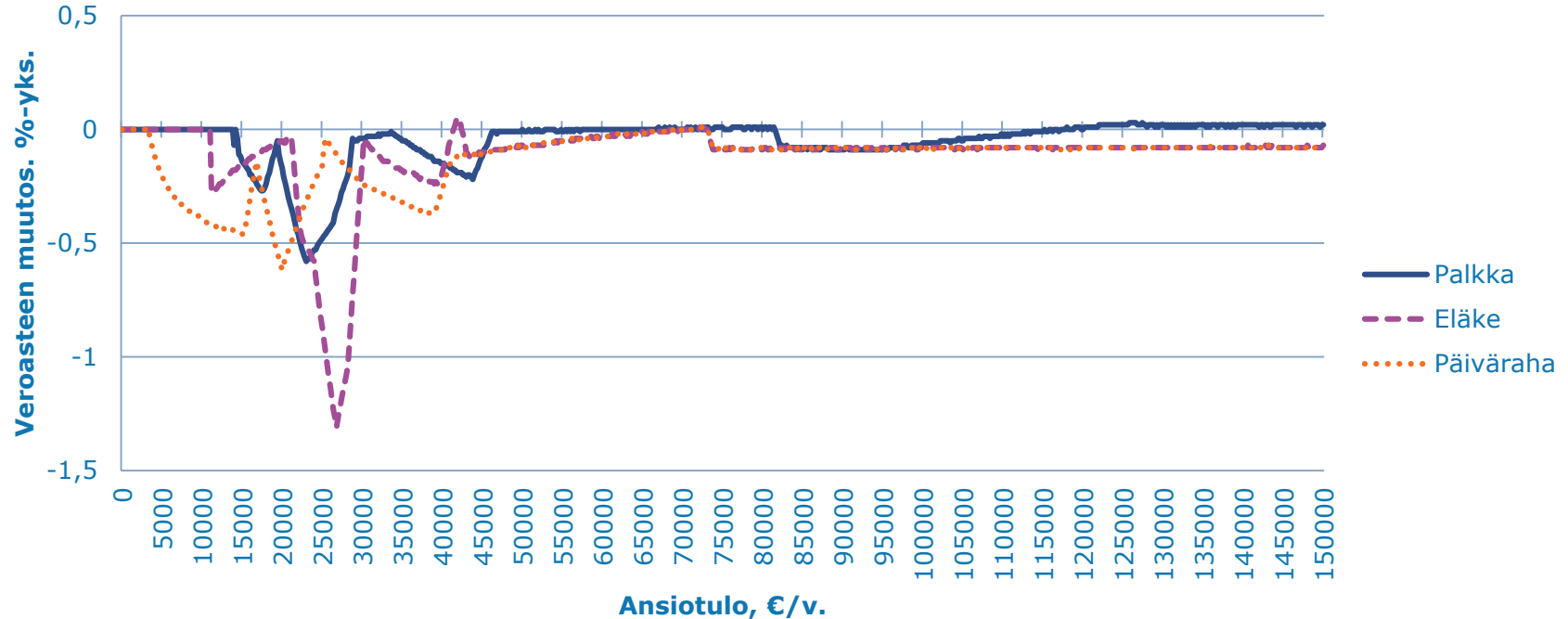
Ansiotulojen verotus

- Koska valtio rahoittaisi maakuntien tehtävät, valtion verotusta kiristettäisiin ja kuntien verotuloja alennettaisiin.
- Valtion verotusta kiristettäisiin muuttamalla ansiotuloverotuksen nykyisiä parametreja.
- Valtion tuloveroasteikko alkaisi nykyistä selvästi alemmalta tulotasolta ja siihen tulisi enemmän portaita.
- Lisäksi muutetaan mm. työtulovähennystä, perusvähennystä sekä kunnallisverotuksen ja valtionverotuksen eläketulovähennyksiä.
- Valtion verotuksen kiristyminen Ahvenanmaan maakunnassa estettäisiin valtion verosta tehtävällä vähennyksellä.
- Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennettaisiin tämän hetkisen arvion mukaan 12,47 prosenttiyksiköllä vuonna 2019.

Vaikutukset verovelvollisille

- Uudistus toteutetaan siten, että sillä on mahdollisimman vähän vaikutuksia verovelvollisten verotuksen tasoon vuonna 2019.
- Uudistuksen jälkeen verovelvolliset maksavat vähemmän kunnallisveroa ja enemmän valtionveroa kuin nykyisin, mutta kokonaisuutena verotuksen taso pysyy lähes ennallaan.
- Koska uudistuksessa muutetaan useita veroparametreja, ei voida toteuttaa kuitenkaan niin, että kenenkään veroprosentti ei muuttuisi lainkaan.
- Uudistus toteutetaan hallituksen linjauksen mukaisesti siten, ettei työn verotuksen kiristymiä tapahdu lainkaan, minkä seurauksena verotus kokonaisuudessaan kevenee hieman useilla tulotasoilla.
- Verotus kevenee uudistuksen yhteydessä tämän hetkisen arvion mukaan noin 235 miljoonaa euroa.

Veroperusteisiin tehtyjen muutosehdotusten vaikutus eri tulonsaajien veroasteeseen

Yhteisöveron jako-osuudet

- Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta alennettaisiin 500 milj. eurolla vuoden 2016 tasossa laskettuna.
- Valtion osuutta yhteisöveron tuotosta puolestaan kasvatettaisiin 500 milj. eurolla vuoden 2016 tasossa laskettuna.
- Ilman yhteisövero-osuuden muutoksia suhdanneherkän yhteisöveron osuus kuntien tuloista kasvaisi liikaa, kun kuntien tulot alenevat nykyisestä.
- Metsävero-osuudesta otettaisiin jatkossa huomioon 65 %, jotta yhteisöveron alennus kohdistuisi saman suuruisena kaikkiin kuntiin.
- Osittain verovapaiden yhteisöjen tuloveroprosenttia alennettaisiin vastaamaan kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta.

Maakuntien asema tuloverotuksessa

- Maakunnat määriteltäisiin osittain verovapaiksi yhteisöiksi valtion, kuntien ja kuntayhtymien tapaan.
- Kuntien ja kuntayhtymien tapaan maakunnat olisivat verovelvollisia ainoastaan elinkeinotulosta ja muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen käyttöön tarkoitettun kiinteistön tuottamasta tulosta
- Vero määräytyisi alennetun verokannan mukaan.
- Maakuntien liikelaitokset osa maakuntaa, joten tuloverovelvollisuutta arvioitaisiin maakuntaa koskevan säännön mukaisesti.
- Palvelukeskukset ja muut osakeyhtiön normaalisti verovelvollisia.
- Muualla tuloverolaissa maakuntien asema vastaisi muiden julkisyhteisöjen asemaa.

Arvonlisäverotus

- Maakuntien verotuksellisesta asemasta säädettäisiin arvonlisäverolaissa.
- Maakuntien osalta arvonlisäveron hankintaneutraalisuutta parannettaisiin valtion talousarviomenettelyn kautta.
- Maakunta rinnastetaan kuntiin ja valtioon siten, että niiden käytössä olevien kiinteistöjen käyttöoikeuden luovutuksesta voisi hakeutua verovelvolliseksi.
- Maakunnan liikelaitos olisi verotuksellisesti osa maakuntaa.
- Maakunnan kilpailutilanteessa markkinoilla hoitamat ja yhtiöittämisvelvollisuuden alaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut rinnastetaan verotuksessa yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden palveluihin.

Omaisuuuden siirtoihin liittyvät verotuskysymykset

- Voimaanpanolaissa ehdotetaan säädettäväksi, että tuloverotuksessa ja varainsiirtoverotuksessa ei syntyisi veroseuraamuksia siirrettäessä kuntayhtymät varoineen ja velkoineen maakunnille ja näiden varojen siirtyessä edelleen valtakunnalliselle palvelukeskukselle tai yhtiöittämisvelvollisuuden johdosta maakuntien tytäryhtiöille.
- Arvonlisäverotuksessa kuntayhtymien varojen siirtyminen voimaanpanolaissa tarkoitetulla tavalla maakuntien kautta valtakunnalliselle palvelukeskukselle ei vaikuta veroseuraamuksiin.

Muut verolainsäädäntöön ehdotettavat muutokset

- Invalidivähennyksestä luovuttaisiin sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa ja tästä säästyvät varat kohdennettaisiin vammaispalveluiden kehittämiseen.
- Koska kuntien ja valtion verokertymien jakautumisessa tapahtuisi merkittävä muutos, kuntien osuutta verotuskustannuksista alennettaisiin 29,9 prosentista 14,5 prosenttiin ja valtion osuutta kasvatettaisiin 61,1 prosentista 76,5 prosenttiin.
- Maakunnille vastaavat sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevat velvollisuudet kuin muilla julkisyhteisöillä.
- Kunnallisveroprosentin tarkkuutta muutettaisiin siten, että vuonna 2019 kuntien tuloveroprosentti ilmoitettaisiin prosenttiyksikön sadasosan tarkkuudella ja vuodesta 2020 lähtien prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.

Voimaantulo

- Veroperusteisiin ehdotettavat muutokset tulisivat voimaan vasta vuoden 2019 alusta.
- Maakuntien verotukselliseen asemaan liittyvät verolainsäädännön muutokset ehdotetaan tulevan voimaan samaan aikaan kuin maakunnat perustetaan.
- Ansiotuloveroperusteisiin ehdotettavat muutokset on laskettu vuoden 2017 tasolle korotetulla vuoden 2015 pohja-aineistolla. Laskelmat tullaan päivittämään viimeisimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella vuonna 2018, minkä johdosta vuonna 2018 tullaan antamaan uusi esitys, jossa ehdotetaan muutoksia tässä esityksessä ehdotettaviin ansiotulojen veroperusteisiin ja verotuskustannusten jakautumiseen.